

Monumentnummer*: 523819

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 14 februari 2005
Kadaster deel/nr 82893/176

*Woonplaats** Ermelo
*Gemeente** Ermelo
*Provincie** Gelderland

Locatiennaam Ermelo
Locatieomschrijving

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Ermelo	B			204
Ermelo	B			356
Ermelo	B			243
Ermelo	B			294
Ermelo	B			271
Ermelo	D			640
Ermelo	B			182
Ermelo	D			807
Ermelo	B			177
Ermelo	B			2791
Ermelo	B			318
Ermelo	B			200
Ermelo	B			272
Ermelo	B			413
Ermelo	B			2790
Ermelo	B			208
Ermelo	B			363
Ermelo	B			353

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Ermelo	B			2787
Ermelo	D			813
Ermelo	B			83
Ermelo	B			311
Ermelo	B			360
Ermelo	B			30
Ermelo	B			167
Ermelo	D			804
Ermelo	D			814
Ermelo	B			168
Ermelo	D			571
Ermelo	B			175
Ermelo	B			343
Ermelo	B			150
Ermelo	B			420
Ermelo	B			34
Ermelo	B			205
Ermelo	B			286
Ermelo	D			803
Ermelo	B			285
Ermelo	B			94
Ermelo	B			298
Ermelo	B			82
Ermelo	B			396
Ermelo	D			806
Ermelo	D			685
Ermelo	B			250
Ermelo	D			810
Ermelo	B			359
Ermelo	B			355
Ermelo	B			302
Ermelo	D			812
Ermelo	B			284
Ermelo	B			151

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Ermelo	B			87
Ermelo	B			139
Ermelo	B			156
Ermelo	B			89
Ermelo	B			418
Ermelo	B			270
Ermelo	B			399
Ermelo	B			53
Ermelo	B			199
Ermelo	B			76
Ermelo	B			2782
Ermelo	B			80
Ermelo	B			170
Ermelo	B			138
Ermelo	B			417
Ermelo	B			164
Ermelo	B			173
Ermelo	B			165
Ermelo	B			357
Ermelo	B			350
Ermelo	B			400
Ermelo	B			289
Ermelo	B			190
Ermelo	B			92
Ermelo	B			312
Ermelo	B			354
Ermelo	B			266
Ermelo	B			265
Ermelo	B			439
Ermelo	B			392
Ermelo	B			379
Ermelo	B			309
Ermelo	B			373
Ermelo	B			295

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Ermelo	B			376
Ermelo	B			247
Ermelo	B			292
Ermelo	B			411
Ermelo	B			304
Ermelo	B			440
Ermelo	B			299
Ermelo	D			684
Ermelo	B			176
Ermelo	B			361
Ermelo	B			419
Ermelo	D			805
Ermelo	D			802
Ermelo	B			242
Ermelo	B			306
Ermelo	B			415
Ermelo	B			365
Ermelo	B			344
Ermelo	B			310
Ermelo	B			166
Ermelo	B			152
Ermelo	B			157
Ermelo	B			395
Ermelo	B			432
Ermelo	B			174
Ermelo	D			634
Ermelo	D			644
Ermelo	B			235
Ermelo	B			209
Ermelo	D			811
Ermelo	D			643
Ermelo	B			86
Ermelo	B			153
Ermelo	B			140

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Ermelo	B			315
Ermelo	B			231
Ermelo	B			427
Ermelo	D			641
Ermelo	B			297
Ermelo	B			402
Ermelo	B			416
Ermelo	B			307
Ermelo	B			171
Ermelo	B			322
Ermelo	B			2781
Ermelo	B			308
Ermelo	B			362
Ermelo	B			300
Ermelo	B			342
Ermelo	D			639
Ermelo	B			393
Ermelo	B			188
Ermelo	D			816
Ermelo	B			391
Ermelo	B			154
Ermelo	B			229
Ermelo	B			380
Ermelo	B			26
Ermelo	B			103
Ermelo	B			305
Ermelo	B			234
Ermelo	B			25
Ermelo	B			290
Ermelo	D			1146
Ermelo	B			358
Ermelo	B			233
Ermelo	B			88
Ermelo	B			93

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Ermelo	B			169
Ermelo	B			2784
Ermelo	B			95
Ermelo	B			81
Ermelo	B			325
Ermelo	D			635
Ermelo	B			85
Ermelo	B			424
Ermelo	B			324
Ermelo	B			403
Ermelo	B			59
Ermelo	B			364
Ermelo	B			155
Ermelo	B			319
Ermelo	B			142
Ermelo	B			249
Ermelo	B			172
Ermelo	B			179
Ermelo	B			313
Ermelo	B			317
Ermelo	B			404
Ermelo	B			405
Ermelo	B			158
Ermelo	B			178
Ermelo	B			426
Ermelo	B			301
Ermelo	B			2783
Ermelo	B			2788
Ermelo	D			801
Ermelo	B			181
Ermelo	B			201
Ermelo	B			314
Ermelo	D			815
Ermelo	B			303

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Ermelo	D			1842
Ermelo	B			293
Ermelo	B			27
Ermelo	B			414

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 2

De HISTORISCHE TUIN- en PARKAANLEG dateert uit verschillende perioden. Vermoedelijk kwam er in de periode Van Haersolte (vanaf 1651) rond de in het water gelegen huis met voorplein een grootschalig, formeel lanenstelsel tot stand, waarvan o.a. de nog bestaande Allee met parallelle en dwarse lanen, de Staverdenseweg en het noordelijke deel van de Uddelermeerweg (drievoudige laanbeplanting van eik en beuk aan beide kanten) deel uit maakten. De directe omgeving van het huis werd aan het einde van de 18de eeuw opnieuw ingericht onder leiding van tuinarchitect J.G. Michaël (1738-1800). Waarschijnlijk vergroef Michaël de rechthoekige gracht rond het huis en de plaats tot een vijverpartij en park in kandschapstijl en zette hij op het ten zuiden hiervan gelegen eiland ten zuidoosten van de alhier gelegen nutstuinen, een wandeling met slingerpaden uit. Het oudst bekende redelijk gedetailleerde beeld geeft de kaart van De Man (1805). Met haar grillige beloop vormt de Staverdense Beek een opvallend element in het gebied. Centraal zien we het door grachten omgeven kasteelterrein met het kasteel en het oude koetshuis. Ten zuiden daarvan zijn tuinen zichtbaar met een formele aanleg, bestaande uit een hoofdas met aan weerszijden daarvan een aantal rechthoekige tuinvakken. Daaromheen zien we aan de zuid- en oostzijde een landschappelijke aanleg met slingerpaden en een gebogen waterloop. Ook rond de Staverdense beek aan de noordwestkant van het huis is sprake van een landschappelijke aanleg met slingerpaden en kronkelende waterlopen. Ook de zogenaamde Lenorapol is ingetekend. De Lenorapol was een eilandje ('pol') omgeven door water uit de Molenbeek, waarop een stenen 'gedenktafel' was geplaatst (zie hiervoor onderdeel 7). Kasteel en tuinen zijn - behalve aan de zijde van de beek - omgeven door een stelsel van lanen in rechtlijnige patronen. Op de TMK van omstreeks 1850 ziet men dezelfde invulling van het terrein. In 1907-1908 werd de tuin in opdracht van de familie s'Jacob gemoderniseerd, waartoe tuinarchitect P.H. Wattez (1871-1953) uit Bussum werd aangetrokken. Wattez handhaafde de glooiende tot op heden bewaarde aanleg met slingerpaden (beplant onder andere met eik, beuk, plataan en metasequoia) en legde op de plaats waar de kaart van De Man de nutstuinen situeert, een formele, in compartimenten opgebouwde tuin aan met in de oosthoek een doolhof. Van deze formele tuin is het grondplan bewaard gebleven. Het omgrachte kasteelterrein is bereikbaar vanaf de Staverdenseweg. Aan het voorplein staat aan de westzijde het kasteel, dat haar huidige aanzien aan het begin van deze eeuw kreeg. Aan de oostzijde bevindt zich het koetshuis. Op het met kiezels verharde plein liggen tussen genoemde gebouwen twee bloemperken. Vanaf het voorplein loopt een as in zuidelijke richting tot bij de zogenaamde Lenorapol. De rechthoekige tuinen aan weerszijden van de as zijn grotendeels verdwenen; nu zijn hier gazons. In de tuin zijn de restanten van een labyrint nog duidelijk aanwezig. In de oostelijke en zuidelijke randzone ligt een slingerend padenstelsel met laanbomen langs de deels tot vijver verbrede omgrachting. Het water van de gracht vloeit via een door keien gevormde cascade aan de westkant in de lager gelegen Molenbeek. Ten noorden en noordwesten is de bij De Man aangegeven carrée-vormige laanstructuur, de lange Allee, een wandeling langs de Staverdense beek en grote open ruimtes door bossen omzoomd, vrijwel ongewijzigd te herkennen.

Waardering HISTORISCHE PARK- EN TUINAANLEG behorend tot de historische buitenplaats STAVERDEN

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- van tuinhistorische waarde als voor een belangrijk deel nog herkenbaar tuinontwerp van tuinarchitect P.H. Wattez (1871-1953) met gebruikmaking van een achttiende-eeuws lanenstelsel en een ontwerp van J.G. Michaël. In de tuinen bevinden zich een aantal bouwwerken, alsmede de restanten van een labyrint. In de tuin bevindt zich tevens nog de Lenorapol, een eiland met daarop een gedenktafel. De rechthoekige tuinen aan weerszijden van de as zijn grotendeels verdwenen; nu zijn hier gazons. In de oostelijke en zuidelijke randzone ligt een slingerend padenstelsel langs de deels tot vijver verbrede omgrachting. De vijver bevindt zich voor een belangrijk deel aan de westzijde van het kasteel.

- van stedenbouwkundige waarde als karakteristieke tuinaanleg die op sommige plaatsen ongemerkt over gaat in het omliggende gebied. De aanleg heeft een beeldbepalende functie voor de omgeving en een ensemblewaarde door de samenhang met de verschillende gebouwen op het terrein.

- van cultuurhistorische waarde als onderdeel van de buitenplaats Staverden en als voorbeeld van een historisch gegroeide tuinaanleg.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Historische aanleg
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Doolhof